

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések
és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél.

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A szociálizmus.

Általában azt hisszük, hogy az egyes társadalmi osztályok Magyarországon keservebb viszonyok közé jutottak, mint amilyenek között eddig voltak és hogy ez volna az oka annak, hogy a szociális elégtelenség minden vonalon kitört és az igények kielégítést követelnek. Véleményünk szerint ez a felfogás nagy tévedésen alapul s minthogy a szociális kérdés megoldására ezen felfogásból indult ki, a megoldásra való törekvések is helytelen nyomon haladnak.

Éppen elenkezőleg áll a dolog. A keserves és elnyomott viszonyok között élő népek és társadalmi osztályok sohasem fessegetnek szociális kérdéseket és nem is képesek felismerni azokat az eszközöket és módokat, melyekkel akár a tőkét, akár az államot magát az ő anyagi helyzetük javítására kényszeríteni tudnák.

A rutének között nincs szociálizmus, az árvamegyei tótok nem szociálisták, ellenben az alföldön bizonyos jólétben élő munkásnép szervezkedik és agitál, holott az ő anyagi helyzete oly magasan fölülte áll a rutén népek anyagi helyzetének, hogy ha véletlenül lehetne a ruténeket ilyen anyagi helyzetbe juttatni, ez a nép a teljes boldogságot és a tökéletes üdvözülést látná új helyzetében.

Az iparos munkások között is inkább ott van kifejlődve a szociális érzék, ahol a jólét nagyobb és a sztrájkok igazi sikerrel csak azon munkások között járnak, akiknek a mozgalom vezetéséhez nagy anyagi erők, hatalmas tőkék állnak rendelkezésre.

Voltaképpen a szocialista mozgalmakat nem a keserves anyagi helyzet teremti, hanem leginkább a fogyasztások stagnálása vagy csökkenése, az árak és munkabérek

hanyatlása. Ha én hozzá vagyok szokva ahhoz, hogy hetenkint tíz forint bért keresek, akkor végtelenül keservesen esik nekem az, ha bármely okból is olyan idő következik rám, amelyben hetenkint csak kilenc forintot kereshetek. De ha ahhoz szoktam, hogy hetenkint csak öt forintot keressek, végtelenül boldognak érzem magamat, ha elkövetkezik olyan kedvező idő, melyben hetenkint hat forintot kereshetek.

Az egyénre nézve, ha ridegen, fiskális számítással vesszük a dolgot, mindegy az, hogy öt forintot keres-e hetenkint, vagy tíz forintot. Mert magának az egyéneknek egy hétre az öt forint is, a tíz forint is biztosítja minden szükségletét. A kérdést azonban ridegen megfogni nem szabad, hanem éppen akkor, mikor nem akarunk szocialista álláspontra helyezkedni, el kell fogadnunk azt az elvet hogy aki hasznosabb szolgálatokat teljesít, magasabb dotációban részesül, fejlettebb igényeket támaszthasson. A baj ott kezdődik azonban, hogy a jogosultán támasztott magasabb igényeket sokszor megbontják bizonyos előre nem látott gazdasági alakulások.

Magát a szocializmust e baj szüli és ha a szociális mozgalmakat ellensúlyozni akarjuk, a baj szülő okát kellene megszüntetni.

Az igények, melyeket az ember munkája után támaszthat, egy vonalon örökösén nem maradhatnak. Mindenki fokozni törekszik a saját munkásságának hasznosságát s ezzel természetesen a saját igényeit is. Ám az emberi kor rövid határon végződik és a munka hasznossága változik az öregséggel, a betegséggel, holott éppen ezen bajokkal viszont az igények nem csökkennek, hanem még inkább fokozódnak.

Ezek a tételek megállanak, ha egyszerű

ipari, vagy mezőgazdasági munkásokra alkalmazzuk.

A szellemi munkánál, mely vonatkozik a honorációsokra, a tisztviselőkre és mindazokra, akik szerzett ismereteik által nem idegenek ott, ahol a legfejlettebb életmód egészen magas igényeket támaszt, nem így vagyunk. Ennél a munkakörnél a hosszabb tapasztalás értékesíti a munka hasznosságát és az idősebb kor nem csökkenti az igények kielégítésének lehetőségét, hanem ugyiszólván az élet utolsó határáig megengedi az igények fokozását is.

Ezen két munkanem között már olyan a különbség, mint amilyen különbséget észlelünk a fizikai munka és tőke között. Nevezetesen a fizikai munkaerő kifejtéséhez, nem kell tőkebefektetés, a fizikai munka nem visel más kockázatot, mint amelyet saját erejével hozott a társadalomba. A szellemi munka azonban előzetes tőkebefektetéssel járt; a szellemi munkás tehát nem csak saját fizikai erejét, hanem egy előre befektetett tőkét is kockázatot működése terén.

Most már, amidőn az igények leszállítási kényszere bekövetkezik, igen természetes, hogy a szellemi munkás mindig nagyobb vehemenciával igyekszik megszerzett jogait érvényben tartani, mint az anyagi munkás és egy katasztrófa esetén már a szellemi munkás abba a helyzetbe jut, amelybe a tőke tulajdonosa jutott amidőn vállalata tönkre ment, magas jövedelmétől megválni volt kénytelen és magas igényeit egészen az egyszerű fizikai, vagy szellemi munkás igényeig volt kénytelen redukálni.

A munkaerő saját magát hasznosítja, de hogy ezt megtehesse, szüksége van arra, hogy egy tőke az ő munkaerejének hasznos-

TÁRCA

Dicsőró ének a kávéházakról.

Irtá: Szomaházy István.

Hiába tartanak nekünk komoly prédikációkat a haragos moralisták, hiába példalodznak az angol erkölcsökkel, a melyek egyenesen irtóznak attól, hogy a családi tűzhelyel bíró ember nyilvános helyiségben igya meg a kávéját és a sörét, mi, javithatatlan korhelyek, bizony őszintén beismerjük, hogy az élet félannyira se lenne olyan mulatságos, a milyen, ha egy jótékony bölcs a nagy tükörök és a plüsskanapék kedves birodalmát ki nem találta volna. Lehet, hogy ennek a mi speciális viszonyainkban rejlik az oka, a magyar társadalom fejletlen voltában, a mely még mindig nem fogadta be kellőképp a zsurok, a bizalmas társaságok vagy a magánklubok intézményét. De ha gondolkodom, csakhamar rájövök, hogy ez az ok se az igazi; hiszen a bécsi vagy a párisi ember is a kávéházban tölti a szabad ideje javarészét, sőt a hol a kávéház nem is tartozik a népszerű helyek sorába, ott is zsufolásig tele vannak a korcsmák meg az ő egy árnyalattal előkelőbb testvéreik: az étermek és sörcsarnokok.

Való igaz, hogy a dolog nem oly világos, a milyenek az első pillanatban látszik; a kávéházak nagy varázssereje csakugyan nem minden esetben érthető. Mikép lehet például, hogy a gazdag ember is, a kit otthon uri lakás és fejedelmi kényelem vár, izgatottan siet el a családi tűzhelye mellől, hogy a füstös kávéházban, idegen ember-k közt a pohárcsengés, billiárdgolyócsattogás zajában töltsön el mindennap egy órácskát. Még az is, a kit nem a kártya visz s a ki nem a tömérdek ujság kedvéért

nyeli le a kapuczinus-atyákról elnevezett forró italt. Nem a kávéházak ismert alakjairól: az otthon nélkül lézengő, kártyából élő individuumokról beszélek; mert hiszen ezek a szerencsétlenek az ivlámpák fehér gömbje alatt találják meg voltaképpen az otthonukat.

De a korrekt, előkelő, szolid emberek életében is nevezetesen, hogy nem mondjam föltétlen szükséges szerepe van a márványasztalos csarnoknak; s akárhányszor egyébként boldog családapa is mennyei élvezettel sürcsöli a kávéház közepén feketéjét, holott otthon a maga uri ebédlőjében, hasonlíthatatlanul finomabb mokaival fejezhetné be hercegi ebédjét.

Bizonyos, hogy a kávéház igazi vonzóereje nem a kártyában, az italokban, az ujságokban rejlik, hanem abban a sajtóságot levegőben, melytől az orvosdoktorok oly tekintélyes arccsal óvnak bennünket, de a mely a modern embernek majdnem oly szükséges életelema, mint a víz a halnak. A kávéház a közélet izgalmainak lerakódó helye, vagy hogy úgy mondjam: állomása melyet szédületes száguldozásukban okvetetlen az utjukba ejtenek. A ki a kávéházba megy, frissen kap minden szenzációt: társadalmi, politikai, művészeti egyaránt. Ez a füstös levegő szinte vibrál az események hullámainál; s ha a márványasztal mellett, a kényelmes karosszékemben ülök, jóformán a világ közepén vagyok, a hol minden izgalom mellett röptül el. Az otthon, még a legkényelmesebb is, magányos sziget, melyet méhetetlen óceánok választanak el a nagy események színhelyétől; a kávéház maga az országot egy része, a melyen a nagy események végigrobognak.

Magasabb szempontból nézve tehát, nagyon is érthető okokban rejlik a kávéházak vonzóereje. A kávéházjárás nem csupán léha időtöltés. Ideges lényünk megkívánja, hogy magunk is részeivé legyünk a

végtelen láncnak, a melyből a világtörténet minket legjobban érdeklő fejezete, a jelenkor megalakul. Otthon kizárólag a mi kicsiny mikrokozmosunkra vagyunk utalva; a kávéházban a mikrokozmos egy dróttjává leszünk a melyen a modern élet villamos áramlatai végigsuhanak. Mindent látunk, mindent meghallunk, mindenben részünk van a mi körülöttünk történik; még akkor is ha nem teszünk egyebet, mint hogy — jelen vagyunk.

Innen van, hogy mi modern kultüremberek nem igen tudunk már megenni a kávéház nélkül. Oh, mily boldogtalanoknak érezzük magunkat, ha megszokott körünkben kimozdulva, falusi vagy püstai dulce farnienté-nk közben, hirtelen a kedves a törzskávéházunkra gondolunk s eszünkbe jut, hogy e pillanatban, a mig mi száz és száz mérföldnyire vagyunk Budapest világos utcáitól, a mig nyitott ablakunknál behallatszik hozzánk a kutyák távoli ugatása, otthon a ragyogó kávéházban, a fiuk most együtt ülnek a hosszu asztal körül s Lajos, Miska, Józsi vagy Sándor — már mint hogy a megszokott pinczérüket hívják — diszkrét mosolyal gyönyörködik az egyik sarokból a sűrűn ropkódó tréfák és elmésségek rakétaiban. Itt csillagsugaras menyboltozat borul a pusztaság fölé, a fületülék csattognak a béka meghatóan kuruttyol a mocsár szélén, de mi, romlott cziukusok, az egész fenséges természetet eloszerlünk azzal a kimondhatatlan élvezettel, hogy a rendes kávéházunkban ihassuk meg a pikkoló feketénket . . .

Náday Ferencz, a mi kitűnő és örökifju Brichondeau-nk mesélte el nekem valamikor az ő vidéki kirándulása történetét. A nagy szünés, a ki a kávéházak legfanatikusabb rajongói közé tartozik, egyszer, valami falusi barátja uuszolására, végre el-

ságáért kockázatot viseljen. Ez okból az emberi munka haszna két részre oszlik és az emberi munka nem követelheti a maga teljes ellenértékét.

Mindezekből az válik bizonyossá, hogy a szocialista elméletek szülőkei nem a nyomor, hanem a már kifejtett igények leszállítása, mely önként előáll, ha a gazdasági viszonyok úgy fejlődnek, hogy vagy a fogyasztás csökkenése miatt, vagy egyéb okokból egyes társadalmi osztályokban a munkabéreket kell leszállítani, vagy munka hiány miatt, habár nem leszállított bérekért is kell a megszo- kottnál kevesebb munkaerőt alkalmazni.

Nagy általánosságban tehát a szociális kérdés megoldása az volna, hogy az állam a közgazdasági viszonyokat szakadatlanul figyelemmel kísérve, akként gondozza, hogy olyan viszonyok, melyek miatt egyes társadalmi osztályok saját, már megszerzett igényeiket leszállítani kénytelenek, ne kelletkezzenek.

Az állam és minden állam tényleg erre törekszik. És éppen ezért erős rivalitások fejlődnek ki az országok között e téren. A kereskedelmi és vámszerződés megkötésének ez volna a legfőbb titka, de fájdalom, a gazdasági körülményekben és előrelátásban még nem haladt odáig a tudomány, hogy az államnak ezt a gondosságát teljesen pozitív alapokra lehessen fektetni. Sőt éppen a kereskedelmi szerződéseknél tulajdonítjuk azt, hogy ez idő szerint minden államban, kivétel nélkül egész Európában, tért hódítanak a szociális törekvések és nem csak egyes társadalmi osztályokban, hanem el lehet mondani hogy az összes társadalmi osztályokban romboló munkát végez Lassalle és Marx tanítása.

Vége is az emberi egyenlőség problémáját a végső konkluzióig megvalósítani teljesen lehetetlen és az egész társadalom együttvéve más érdekekkel bír, mint az egyes társadalmi osztályok külön-külön. Az első érdek a fontosabb, mert ebben benne foglalatik a második is és azok, akik magas szempontból ítélnék, az egész társadalom érdekét megtámasztottnak látják a szocializmus által. Mindnyájunk érdeke tehát, hogy a társadalmi osztályoknak egymás elleni háborúja véget érjen.

A szocializmus leszerelése, a mi szerény véleményünk szerint csakis a gazdasági élet szabaddátétele által fog valamikor megtörténi és a gazdasági élet nemzetközileg szabad csak akkor lesz, amidőn az államok egymás között gazdasági szerződéseket kötni nem fognak. Az államok egymás közötti versenyt így a természetes mederbe terelődnek

és ezen mederben fejlődnek ki az a tudomány melynek alapján az egyes államok kormányai saját népeiknek gazdasági érdekeit aként gondolhatnák, hogy országaikban a társadalmi osztályok egymást éles küzdelmeikkel ne zaklassák.

P. L.

Városi közgyűlés.

A város törvényhatósági bizottsága ez évi első rendes közgyűlését február hó 27-én és folytatólag 29-én délután tartotta Mattanovich Adolf polgármester elnöke alatt.

A tanácskozási időnek délutánra való áthelyezése előnyösnek bizonyult, mert a bizottsági tagok, bár még mindig gyéren, de mégis nagyobb számmal vettek részt a közgyűlésen. A munkakérdés is élelkebb volt. Egyes tárgyaknál szinte tulságos volt a szóáradat, míg más fontos és régen húzódó ügyek megint elodáztattak. Pancsovai rendszer: szárazföldi tengeri kigyókat nevelni.

A tanácskozás eredményéről adjuk a következő tudósítást:

1.) Polgármesteri jelentés a városi hatóság múlt évi december és f. évi január hóban volt állapotáról. — Tudomásul vétetett.

2.) M. kir. belügyminiszteri 87616—II.-b./1903 sz. rendelet, a gabonaüzlet és a vásárrendészet szabályozása tárgyában. — A miniszteri rendelet értelmében az elővételi-, gabonavásárlási- és vásár szabályrendeletek egy egységes szabályrendeletben összefoglalandók.

3.) 117755 903 sz. belügyminiszteri rendelet az 1904 évi költségvetés jóváhagyása tárgyában. — A költségvetést jóváhagyó és a közköltséget 80%-ban megállapító rendelet tudomásul szolgál.

4.) Kereskedelmi miniszteri rendelet az 1890. évi I. t. cz. 153. §-a alapján alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. — A miniszteri leirat értelmében módosított.

5.) Sáros vármegye körirata a törvényhatósági utak államossítása tárgyában. — A városi tanács indítványa ellenében, mely szerint az útirat tudomásul volna veendő-hason szellemi felterjesztés intézése határozottatott el.

6.) Főispáni értesítés Halmay Máriusnak irnokká kinevezéséről. — Tudomásul szolgál.

7.) Egy közigazgatási bizottsági tag választása. — Megválasztott dr. Kaszapinovic Svetislav 34 szavazattal Ranisavljevics D. P. 5 szavazatával szemben.

8.) A loavató bizottságba tisztviselő kijelölése. — Roth Ferenc tanácsnok jelöltetett ki.

9.) Polgármesteri jelentés a Pancsova és Versecz közötti vasúti közlekedés gyorsabbátétele és ugyan ezen a vasúton a személy forgalomnak motoros kocsikkal való lebonyolítása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

10.) Polgármesteri előterjesztés a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség tárgyában. — A jelentés tudomásul vétele mellett elhatározottatott, hogy a tanfelügyelői kirendeltség visszaállítása tárgyában küldött- seg menjen a közoktatásügyi miniszterhez és egy- uttal a főispán is megkérendő, hogy a város érde- kében ezen ügyben is vessen latba hathatós befolyását.

11.) Építési szabályrendelet tervezete. — A mérnöki hivatal által elkészített szabályrendelet az építészeti-, jog- és pénzügyi bizottságok részéről javasolt módosításokkal elfogadtatott.

12.) A város csatornázására vonatkozó tervek és az építészeti bizottságnak az ügybeni javaslata. — A miniszteriumban elkészített csatornázási terv (az egész városra kitejűdő hálózat) 1950000 koronába kerül; az építészeti bizottság ezzel szemben 318000 koronába kerülő részleges csatornázás keresztülvételét

javasolja; a városi tanács pedig tekintettel arra, hogy a csatornázás vízvezeték nélkül alig képzelhető, valamint figyelembe véve, hogy több életbevágó kérdés u. m. közbiztonság, gőzfűtő, közvilágítás köve- zet és stb. kérdése megoldandó azt javasolta, hogy mindkét csatornázási terv egy külön bizottságnak adassék ki tanulmányozás és javaslat tétel végett. Hosszabb vita után a tanács javaslata fogadtatott el és a bizottságba választottak: Mattanovich Adolf, Jovanovic Sándor, dr. Pánczál Otto, Pavlovics György, Lestyánszky János, Urbán Gusztáv, Skersil János, dr. Karattur Arthur, Korsós Zoltán, Graff. P. János, Christian Antal, Jovanovic Pál, Nikolics Miklós, Hefner Károly, Germann Nándor, Zsivanovic Mihály, May Mark, Radda Frigyes és Theodorovic Szvetozár.

13.) Polgármesteri jelentés a sztarcsovai telek- jökönyvben a város nevére telekkönyvezett 498 hold föld állapota tekintetében. — A jelentés tudomásul vétele mellett a további puhatolások elrendeltettek és a polgármesterek ezen ügyben kifejtett buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

14.) Előterjesztés a gyámpéztári felesleg el- helyezése tárgyában. — Elhatározottatott, hogy a gyámpéztári felesleg a „Pancsovai Népbank“-ban és a „Pancsovai Kereskedelmi Bank és Takarékpéztár Részvénytársaság“-ban helyezendő el.

15.) Előterjesztés a városi pénztári pénzkészlet gyümölcsösztetése iránt. — Előbbi határozat a városi pénztár fölőslégére is vonatkozik.

16.) Javaslata a vásári jognak további egy évre leendő bérbeadása iránt. — A bérlet egy évre meg- hosszabbítottatott.

17.) Polgármester előterjesztése a vár. jövedéki hivatalnál rendszeresített közvetévm felügyelői állás betöltése iránt. — Pályázat kiírása elrendeltetett.

18.) Polgármester jelentése, hogy a pancsovai népbank az itt rendezendő mezőgazdasági és ipari kiállításra 100 koronát adott át. — Köszönettel elfogadtatott; Christian Antal thb. tag indítványára kimondatott hogy a polgármester és a városi főmér- nök kötelesek a német városok mult évi drezdai kiállításán látottak és tapasztaltak felett kimerítő írásbeli jelentést tenni; továbbá hogy a kiállítási szabályzat mutattassék be a közgyűlésnek és a városi tanács tegyen jelentést a kiállítási ügy mibenlétéről és arról ki rendezi és tervezi a kiállítást.

19.) Javaslata a házi pénztárnak az utadó alap irányában fennálló 4000 kor. előleg követelés iránt. — Töröltetett.

20.) Tanácsi jelentés a mértékitelesítési jognak házi kezelésbe való átvételéről. — A házikezelésbe való átvétel elhatározottatott és a rendőrkapitányság utasítottatott szigorubb ellenőrzés gyakorlására, mert utóbbi időben gyakoriak a panaszok.

21.) Jelentés a szegények részére szállítandó koporsók biztosítására megtartott versenytárgya- lásról. — Új árlejtés irandó ki.

22.) A bécsi biztosító társaság becskeréki fő- ügynökségének ajánlata az intézet képviselőinek a város által leendő átvétele iránt. — Hosszabb vita után az ügy Christian Antal thb. tag indítványára újból a bizottságokhoz utasítottatott tárgyalás és aján- lat tétel céljából.

23.) Tanácsi jelentés a városi állandó kövezők működéséről. — Tudomásul szolgál.

24.) Az építészeti bizottságnak javaslata a Deák- útea kövezetének felülvizsgálása és átvétele tárgyá- ban. — Átvéttetik, ha a kövező mester beegyezik, hogy ovadékból javítási munkákra 100 korona levonassék.

25.) A délvidéki magyar közmívelődési egye- sület megkeresése az együletbe való belépése iránt. — A város 1000 koronával alapító tagnak lép be az egyesületbe.

26.) Javaslata Dr. Nenadovic Lyubomirnak túl- fizetett községi pótdadó visszautalása iránt. — A tény- leges túlfizetés visszautaltatott.

27.) Az izraelita hitközség kérvénye segély iránt. — Újból a bizottságokhoz utaltatott.

28.) Özv. Molnár Jánosné özvegyi nyugdíj ügye. — Évi 360 korona nyugdíj megszavaztatott.

29.) A jövedéki hivatal alkalmazottjainak kér- vényre jutalom iránt. — A mult évre jutalom enge- délyeztetett.

30.) Szvoboda Sándornak személyi-pótlék iránti kérvénye. — Visszavonattott.

31.) Querfeld Vilmosnak segély iránti kérvénye. — 100 korona segély engedélyeztetett.

32.) Gergelyi László nyugdíjas adótisztnek, Dinczer Simon vőlegénynek, Hrehuss József, Bal- tics Jakab, Popovics Izidor dijnokoknak és Amberg Péter szolgának kérvénye segély iránt. — Gergelyi László napidíjas adótisztnek 100 kor. és Amberg Péter szolgának 50 kor. segély adatott.

33.) Özv. Ruttkay Lajosné kérvénye kegydíj iránt. — Egyszersmindenkorra 300 kor. segély szava- zatott meg.

34.) Magetics Mihály és Neustein Szilárd vár. helypénzszedők kérelme fizetés emelés iránt. — El- utasítottatott.

35.) Vidos Miklósné kérelme segély iránt. — 60 koronát kapott.

36.) Perin Szvetának adott 10 kor. segélynek törölése iránti javaslat. — Töröltetett.

37.) Ericz Mária és társainak kérvénye a fel- használt városi kötőrmelék árának elengedése iránt. — Elengedtetett.

38.) Alexics Száva kérvénye a mezőri dijak elengedése iránt. — Elutasítottatott.

39.) Jakovlev Miklós és társainak kérvénye juhaik legeltetése tárgyában — elutasítottatott.

szánta magát arra, hogy a rendes, kávéházi sarok- szék mellett elmozduljon. Fejedelmet megillető tisztelettel fogadták, az állomáson négylovas batár várta, a háziúr kivezénylete eléje a fehérruhás leányokat, a kocsi mellett banderista parasztleányok lovagoltak s csöpp hűje volt, hogy a mozsárgyuk is meg nem dördültek a látogatása öröme. A kastélyba a legszebb lakosztályt kapta, a szakács úgy állította össze a menüt, hogy a váradi püspök is megnyalta volna a száját, a fogadók szünetlenül készenlétben álltak az esetleges kirándulásokhoz, sőt — last, but not the least — kitűnő alsópartie is összeverődött ebédután a verandán. A velszi herceg is meg lehetett volna elégedve a vendég- látással, de a művész — isten csudája! — bágyadtan, lehorgasztott fejjel járt mégis az évszázados tölgyek alatt.

Az élesszemű házigazda egy napon aggódva megszólította:

— Ferenoz, ne tagadd te unatkozol . . . Hiába rázod a fejed, látom rajtad, hogy nem érzed jól magad . . . Mondd meg, hogy mit kívánsz és a föld alól is előkeritem.

Náday élénken tiltakozott:

— Mit kívánhatnék, a miben bőségesen részem ne volna! . . .

Az ágyamban egy királynő is meghalhatnék, az ebéd meg a vacsora megérdemli, hogy belekerüljön a szakácművészet történetébe, az inasom pompás fia, alsópartnereim nagyszerű cimborák, a fogataid odaröpítenek, a hova akarom, hogy kérdezheted hát, hogy mi a bajom, mit kívánok? . . . Halatlan kutya lennék, ha ezek után még valami kívánságon lehetne . . .

A házigazda szomoruan rázta meg a fejt:

— Ne okoskodj Ferenoz, ne szavalj, neked valami bajod van . . . Ha csak egy mákszemnyit szeretsz, hát öszintén megmondod, hogy mid hiányzik?

Addig nógatta, ösztökélte a művészt, a mig végre meg'udta, hogy mi a baja. Náday ugyanis nagyot sóhajtott ezeket mondta:

— Nevezz ki, szídj össze de csakugyan hiányzik valami a boldogságomból . . . Tudod mi hiányzik? A kávéház . . . Mit ér nekem a pompás ágy, a kitűnő ebéd, ha a kávéháza nem mehetek? . . .

A házigazda helyeslőleg bólintott, aztán bucsut vett a vendégtől. Harmadnap kora reggel, nyájasan karofogta Nádayt s elvezette a parkbeli flagoriához; a kis kerti ház ajtaja fölött hatalmas pléhtábla ragyogott ezzel a fölírással; Kávéház. S odabenn, egy sereg zöldposztós asztal között, faragványos kredecz előtt, melynek márványlappja tele volt vakva likőrös üvegekkel, egy selyembluzos fiatal leány, a háziúr guvernántja, mint annak rendje és módja szerint való kassziros kisasszony mosolygott a belépő művészre. A belső helyiségből pedig egy frakkos, szalvétás ifju közelített az ezüsttálczára helyezett feketekávé csészével . . .

Náday ámulva állt meg a küszöbön aztán áhi- tatosan így szólt:

— Istenem, egy kávéház, a pusztán . . . Most már akár az egész vakáción át itt maradok . . .

Ez a kis történet nemcsak Náday Ferencze jellemző, hanem mindannyiunkra, a kik igényt tartunk rá, hogy a kultüremberek közé sorozzanak bennünket.

Március 15. Az 1848. évi márciusi nagy események emlékére, a szabadság újjászületésének 56-ik évfordulóján városunk hazafiás társadalmá, az idén is méltó ünnepélyt tart. A pancsovai magyar egyesületek által március 15-én a „Trombitás” szálloda nagytermében rendezendő ünnepély sorrendje a következő: 1. Szózat. Férfikar, énekli a Pancsovai Társaskör dalosegyetele. 2. „Előre!” Tóth Kálmántól, szavalja: Alföldi Géza. 3. Ünnepi beszéd. Tartja: Molnár József. 4. Március 15. Erdélyi Zoltántól; szavalja: Medzihradszky Annuska k. a. 5. „Hymnus.” Férfikar; énekli a P. T. dalosegyetele. — A tiszta jövedelem a Pancsován felállítandó honvédelmi járára fordítatik. Belépti díj személyenként 1 kor., tanulóknak 50 fill. Kezdet este 8 órakor. Külön meghívók nem küldetnek szét.

A kiállítási nagybizottság ülése. A pancsovai ipari- és mezőgazdasági kiállítás nagybizottsága ma, március 6-án d. u. 3 órakor ülést tart a város háza nagytermében. Tárgysorozat: 1. Határozathozatal a kiállításnak 1905. évre leendő elhalasztása tárgyában. 2. Esetleges indítványok. — Kívánatos volna, hogy a bizottsági tagok teljes számban vegyenek részt az ülésen.

Személyi hír. Lestyánszky János városi főkapitány Temesvárra utazott. — Rakicsics Sándor tb. főkapitány két nap óta ágyban fekvő beteg.

A „Pancsovai Társaskör” választmánya pénteken este Christian Antal elnöklele miatt ülést tartott. Folyó ügyek tárgyalása mellett egyszerűen tudomásul vétetett 16 tagnak kilépése. Új tagokul felvétel: Blasiich Quido, dr. Csütörtök Arnold, Kovács Árpád, Kolisch Sándor, Kristóf József, Majer Ferenc, Oprisán Aurel, Parchetich András, dr. Pavlovics Tamás, Radda Antal, Schmutz József Winkler Otto és Wrana Lajos.

D. M. K. E. igazgatósági gyűlése. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága március hó 6-án délelőtt 10 órakor tartja meg zombori Rónay Jenő elnöklele alatt Szegeden a kaszinó disztermében első igazgatósági gyűlést. Ez alkalommal számos nagyobb jelentőségű tárgy kerül elintézésre. A kultúregyesület első évnegyedes gyűlése iránt oly nagy az érdeklődés, hogy e napon valószínűleg Szegeden lesznek déli Magyarország társadalmának vezető férfiai. A közművelődési egyesület Szegedre érkező igazgatósági tagjainak tiszteletül e hó 6-én, a gyűlést megelőző napon, a szegedi kaszinó teaestélyt rendez. A kultúregyesület igazgatósági gyűlésének tárgysorozata körülben ez: Elnöki jelentés. Az ügyrend bemutatása. A megerősített alapszabályok bemutatása. A portómentesség kedvezményének megadásáról jelentés. A D. M. K. E. új fiókjai. Telepítési akció az Al-Dunán. A pénzért jelentés. A költség tervezet. A közművelődési, pénzügyi, gazdasági, kereskedelmi és ipari osztályok megalkatása. Indítványok.

Végrehajtóbizottsági ülés. A pancsovai kiállítás végrehajtóbizottsága február 28-án tartott ülést Matanovich Adolf polgármester-elnök vezetése alatt, melyen a kiállítás védnöke, bajnai Zákó Milán főispán és dr. Kovács Gyula ministeri megbízott is vett részt Elnök üdvözölve a ministeri megbízottat röviden előadja az eddig történeteket. Graff P. János a pénzügyi bizottság elnöke hosszavetöleges költségvetést mutat be, mely szerint a kiadások 72.000 kor., a bevételek 32.000 koronát tesznek; a hiány tehát 40.000 kor. (A költségvetés részletei hozzáférhetetlenek. Miért? Szerk.) — Zákó Milán főispán közli, hogy a kiállítás érdekében úgy a kereskedelmi, mint a földmívelésügyi ministeriumba élénken érdeklődnek a kiállítás iránt és az anyagi támogatást is biztos kiállításba helyezték. A támogatás mérvét azonban tekintettel az ex-lex állapotra nem lehetett fixirozni. Tanácsosnak látják a kiállítás elhalasztását jövőre. Dr. Kovács Gyula ministeri kiküldött tapasztaltak után dicséretre méltó őszinteséggel mondott véleményt. Szerinte ilyen előmunkálatok mellett, ilyen hiányos eszközökkel és a pancsovai iparosok érthetetlen közönye mellett (36 kiállító jelentkezett. Szedő.) itt ezen végvárosban nem lehet kiállítás rendezni. A kiállításnak 1905-re való elhalasztását javasolja, de ezen esetben is az összes tényezők váltetett összmködésére van szükség. Winterfeld János ipartestületi elnök állítja, hogy a város iparosai között nagy az érdeklődés (a 36 jelentkező daczára?) és az ipartestület mindent megtett mit az adott viszonyok között megtehetett. Weisz Lipót ipartestületi titkár szintén meg van gyözdöve az iparosok lelkesedéséről és hogy a kiállítandó tárgya száma és minősége teljesen kielégítő. Karner János szerint a kiállítási előmunkálatok még olyan kezdetleges stádiumban vannak, hogy ő is a főispán és ministeri megbízott nézetéhez csatlakozva a kiállításnak jövőre leendő elhalasztását tartja szükségesnek. Dr. Scsitinszky Adolf ugyanazon a nézetben van. Erre elhatározatotott, hogy a kiállítás elhalasztását 1905. évre a nagybizottságnak javasolni fogják. Miután még dr. Kovács a jövő teendői felett beszélt érdekesen s az elnök neki megjelenéséért köszönetet szavazott az ülés jóval 12 óra után véget ért.

Leköszönt. Bachmann Antal, törvényhatósági életünk régi és mindig buzgó és befolyásos tagja leköszönt az építészeti bizottsági tagságról, mit az közügy érdekében csak öszintén sajnálni lehet. **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter kinevezte Szajkóvit Endre okl. gazd. tanítót a létesítendő pancsovai gazdasági ismétlő iskolához szaktanítónak, ki már a jövő héten meg is kezdi működését.

Parkegyesületi gyűlés. A Pancsovai Parkegylet választmánya ma délelőtt 11 órakor ülést tart a város háza, a melyen többek között a Ferenc-József tér befásítáról is lesz szó. Számталанszor irtunk már az ugynevezett nagypiac kopárságáról, számtalan idegen botráncokozott már meg ittjártában ezen ritka nagy tér sivatag jellegén, a csökönyös vasskalaposság, mely a város jellegét félti a port felfogó és ozont fejlesztő fáktól, mindeddig meghiusította akár csak egy szál fa ültetését. Söt a mi volt a régi „Staabsgebäude” a mostani Hungaria szálloda előtt, azt is minden ok és szükség nélkül kipusztították. A Parkegylet most, a város fejlődése iránt mindig kiváló érdeket tanusító főispánunk kezdeményezésére komolyan foglalkozik a nagy piac befásításával. Reméljük hogy a jogos közérdek ezuttal diadalmoskodni fog egyesek látszólagos magánérdeke és szűklátókörűsége felett.

Övakodjunk. Utóbbi időben különösen irodalmi termékekkel valóságos házalást üznek mindenféle alakok. A nagyobb reklám kedvéért már párosan bérkocsiban hajtának kiszemelt áldozatok lakásai elé és jobb ügyhöz méltó buzgósággal és bőbeszédűséggel igyekeznek egyegy megrendelőt fogni. Sok ember felül a külső flansznak és aláírja a minden fiskális furfanggal megszerkesztett megrendelési szerződéseket. Az állítólag 50-60 koronába kerülő mű aztán nem ritkán — mert későbbben hívítik — háromszor annyiba kerül; de arra is van eset — folyamatban levő perek igazolják — hogy a megrendelők abszolute semmiféle művet nem kaptak és az árért mégis perelteknek Jó lesz hát ha a közönség óvatossá lesz az ilyen vigézekkel szemben és könyvszükségletét nem ezek által hanem biztosított nyújtó jónévű könyvkereskedők által szerezteti be, a mi nemcsak biztosabb, hanem anyagilag is előnyösebb lesz.

Ritka pecsenye, t. i. minálunk Pancsován az özpecsenye. Csak véletlenül juthatunk hozzá. Ilyen véletlen adta elő magát a múlt héten, a mikor is a rendőrség, tekintettel a tilalmi időre, elkobzott a piacon eladásra került két darab őzikét és rögtön el is árverezte. Az árverés hírére, illetve a ritka pecsenye szágára az óra alattiakból részvénytársaság alakult és megvette a nagyobb őzikét 30 koronáért. Nagy lett azonban a csalódás. A megvett állatka vén őzbaknak bizonyult; de még nagyobb lett a bosszuság, mikor egy kilogram csont és bőrért 2 kor. 50 fillért kellett leszurkolni. Vajjon hogyan izlett a drága pecsenye. Egészségükre válják.

A „Magyar Tarka Szinpad” méltó és igazi képviselői a Boeckay testvérek már két estén át élvezetes és válogatott programmal mulattatják a közönséget a Weisz szálloda éttermében. A sikerült előadásokra, melyek ma is folytatódnak, felhívjuk a mulatni vágyók figyelmét.

Pályázat tarka krónikára. A „Pesti Napló” szerkesztősége pályázatot hirdet tarka krónikára. A beküldendő pályázatok jutalmazására 600 korona pályadíjat állapított meg, amelyet a négy legjobb tarka között a következőképen osztanak meg. Első díj háromszáz korona, 2-ik díj százötven kor. 3-ik díj száz kor. 4-ik díj ötven kor. A pályázat március 1-én kezdődik és a pályázat eredménye a husvéti számban lesz kihirdetve. A beérkezett pályamunkák megbírálásánál maga a nyers téma jó csak számításba; ezzel sok fölösleges p-mnarágástól óhajjuk megkímélni a pályázót. A beérkezett anyagot — szükség szerint átdolgozva — napról-napra közölni fogják a Pesti Napló „Tarka Krónika” rovatában. De természetesen csak azokat, amelyeket érdemesnek tartanak arra, hogy egyáltalán résztvegyenek a pályázatban. Minden leköszönt tarka krónika mellé oda nyomatják a beküldő nevet, vagy — kívánságára — jegyét. Jelíges levelek nem szükségesek, de ha valaki titokban óhajtt maradni, álnévvel és jelíges levéllel is élhet. Azok a krónikák, amelyek jegy és név nélkül fognak megjelenni, — nem vesznek részt a pályázatban. A bíráló-bizottság tagjai: Szerdahelyi Sándor, Surányi József, Kóbor Tamás, Gerő Ödön és Nagy Endre.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakert terményeket akar, az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésben Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinék ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

H I R D E T É S E K.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és megbűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevisárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czégjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítások. Rudolstadt.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. bíróság 1895. évi 20.200 és 20.260 sz. végzése következtében Schweiger Bertalan ügyvéd által képviselt osztr. magy. birod. ált. hivatalnoki egylet javára Bieber Ernő és Antonia ellen 2038 kor. s jár. erejéig 1895 évi szeptember hó 4-én fogana-tositott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 600 kor. becsült butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbírósg V. 147/1904. sz. végzése folytán 2038 kor. tőkekövetelés, ennek 1893. évi január hó 27. napjától járó 8% kamatai, eddig összesen 184 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított és 5 kor. 20 fill. árverési kitélések erejéig Pancsován, adósk lakásán leendő eszközzésére 1904. évi március hó 9. napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik azzal, hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna megtartani fog és ahhoz a venni szándékozók oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Kelt Pancsován, 1904. évi február hó 20. án.

B o s s á n,
kir. bír. végrehajtó.

Pancsovai látképes levelezőlapok

(legújabb felvetelek)
igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Kérjen csak SELLE & KARY-féle

EREDIN

legjobb tisztítószert minden finom lábbeli számára, sárga és fekete színben. Különösen ajánlható Boxcalf, Oscarla, Chevreaux- és Lakkezipők számára. Bécs, XII/1.

Somatose
oldható húsfehérnye a hús tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem iszelen konyha oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer
gyenge a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, meil-betegeknek, — ideg-betegeknek, gyomor-betegeknek, gyer-mekgyógyászatnak, angol korban szenvedő gyermekeknek, gyógyulónak
Vas-Somatose
alakjában pedig különösen
Sápkorban
szendvedőknek orvosilag ajánlva. Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.
Fertővárosban term. Friedl, Bayer & Co. Elberfeld
46-6

SZÓLÓLUGAST
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.
Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat iltertek, azok bőven ellájtják há-zukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.
A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással fel-nevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy leg-kevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálálatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. **Czím:**
Érmelleki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székélyhid.

ETERNIT-PALA Azbeszt-Cement-Pala

Hatschek Lajos Szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Diätetikus szer!

Gyomor-bajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomor-bajot, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomor-fájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szereztek, ezennel egy jó házi-szer ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és életkíti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomor-bántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: felfújás, feibőfenes, gyomorégés, felfúvódás, émelygés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor-bajnál különösen hevesen jelentkeznek, néhány-szori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéhetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arcszín, vérhiány, erőt-lenség legtöbbször a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkákkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült létezőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsert, siettet a vérképződést, csilapítja a felzavart idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova városi gyógyszer-tárában, továbbá, Homolitz, Bresztovác, Belgrad, Zimony, Bataj-nicza, Uj-Pázua, Ó-Pázua, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Ujfalu, Román-Petre Károlyfalva, Aliunnár, Dolova, Mramorák, Baraniste, Temes Kubin, Szendrő, Pozsa-revác, Aleksandrovácz, Palánka, Parozány, Arangelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabacz, Sasinski, Mitrovicza, Lacarak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlóca, Slankamen Titel, Perlasz, Farkasd, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vásárhely, Dobrieza, Kevi-Szöllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vraesevác, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Grn. Mila-novác, Reska, Loznicza, Janja, Bielina, Erdevik, Cserevác, O-Futtak, Karlóca, F.-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Versecz stb. gyógyszer-tárában, valamint Magyarorszá-g és Ausztria-Magyarorszá-g minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszer-tárában.

Azonkívül a pancsovai gyógyszer-tár szétküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarorszá-g minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybort.

FŐRAKTÁR Pancsova részére RADDA FRIGYES gyógyszer-tárában az „Angyalhoz“.

Diätetikus szer!

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

hús-ból készült és ennek tápanyagát tartalmazó szettlen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönbön

Vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak tessék ajánlva az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 2% esszenciájú vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkívül gerjesztő az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszer-tárában és gyógyszer-kereskedésekben.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

Budapest, V. k., Váci-körut 32. sz.

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kévökető aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselek: **Singer és Palmer**, Temesváron.